

สัมพัทธ์ ‘อันซีน’ สงกรานต์
ยลมนต์เสน่ห์เมืองกาญจน์

สัมพัล 'อันซีน' สงก ยลมนต์เสน่ห์เมืองก

กาญจนบุรีเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีการจัดงานประเพณีสงกรานต์ขึ้นในหลายๆ พื้นที่ โดยมีรูปแบบการจัดงานและกิจกรรมที่แตกต่างกันไปตามความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น ทั้งการจัดงานแบบเรียบง่าย ยิ่งใหญ่อลังการ และบางพื้นที่ถูกยกให้เป็นหนึ่งใน "อันซีน" (Unseen) ของงานประเพณีสงกรานต์ที่เมืองไทยเลยทีเดียว

เริ่มจาก งานประเพณีสงกรานต์เทศบาลเมืองกาญจนบุรี ซึ่งในปี 2559 นี้ กำหนดจัดในวันที่ 13 เมษายน นักท่องเที่ยวจะได้ทำบุญใส่บาตรข้าวสารอาหารแห้ง ชมขบวนแห่นางสงกรานต์ ขบวนสงฆ์พระ และกิจกรรมรดน้ำขอพรผู้สูงอายุ บริเวณถนนปากแพรก ใกล้ประตูเมืองเก่า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

งานประเพณีสงกรานต์มอญ อ.สังขละบุรี ปีนี้จัดระหว่างวันที่ 12-17 เมษายน นักท่องเที่ยวจะได้ชมประเพณีการชนทราย ก่อพระเจดีย์ทรายของชาวมอญ การชนน้ำไปอาบผู้สูงอายุซึ่งไปถือศีลอยู่ที่วัด ไฮไลต์ของงานคือการสงฆ์พระผ่านรางกระบอกไม้ไผ่ที่ชาวบ้านนำมามัดต่อกัน กัน รวมความยาวนับพันเมตร ตื่นตาไปกับแรงศรัทธาของผู้คนที่พร้อมใจกันนอนเรียงรายต่อกัน ให้พระสงฆ์เดินเหยียบไปบนหลัง (มีเฉพาะวันที่ 16 เมษายน เริ่มเวลา 15.00 น.เป็นต้นไป) ปิดท้ายด้วยพิธีแห่กองผ้าป่าและยกฉัตรเจดีย์ทราย ในช่วงเช้าวันที่ 17 เมษายน โดยจัดขึ้นที่วัดวังแก้วเวการาม และบริเวณเจดีย์พุทธคยา อ.สังขละบุรี

งานประเพณีสงกรานต์บ้านหนองขาว จัดระหว่างวันที่ 12-16 เมษายน ณ วัดอินทาราม ต.หนองขาว อ.ท่าม่วง วัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยปลายกรุงศรีอยุธยา ภายในวัดมีวิหารที่เป็นที่ประดิษฐานพระปางป่าเลไลยก์ ที่ชาวบ้านเรียกกันว่า "หลวงปู่โต" ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะอย่างยิ่งของชาวหนองขาวทุกคน ในช่วงสงกรานต์ของทุกปี ชาวหนองขาวจะร่วม

กันจัดงานปิดทองสมโภชฉลององค์พระ เพื่อให้ลูกหลานภายในหมู่บ้าน หรือที่เดินทางไปทำงานต่างถิ่น และนักท่องเที่ยวทั่วไปได้มากราบนมัสการเพื่อความ เป็นสิริมงคล

ไฮไลต์ของงานอยู่ที่ขบวนแห่นางสงกรานต์ด้วยวัวเทียมเกวียนจากหมู่บ้านต่างๆ ที่ตกแต่งอย่างสวยงาม มีผู้ร่วมขบวนจำนวนหลายร้อยคน (มีเฉพาะวันที่ 13 เมษายน เริ่มเคลื่อนขบวนบนถนนอุททอง ตั้งแต่เวลา 17.00 น.เป็นต้นไป) นอกจากนี้ภายใน

งานยังมีการออกร้านจำหน่ายสินค้าชุมชน และอาหารพื้นบ้าน การแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย การแข่งขัน วัวลาน-วัวชนที่หาดูได้ยาก

สำหรับหนึ่งใน "อันซีน" ของงานประเพณีสงกรานต์ของเมืองกาญจน์ ต้องยกให้ งานประเพณี ยกรงสงกรานต์บ้านเบญพาด ต.พังตร อ.พนมทวน เพราะเป็นงานบุญเก่าแก่ที่สืบทอดมายาวนานกว่า 200 ปี ของชาวบ้านเบญพาด นิยมจัดขึ้นก่อนหน้าวันสงฆ์พระ 1 วัน ปีนี้จัดในวันที่ 17 เมษายน โดยชาวบ้านเบญพาดแต่ละหมู่บ้านจะร่วมกันทำธงที่ทำจากผ้าไหม ผ้าขนานยาว ตกแต่งประดับประดาด้วยผืนผ้าสี ที่ใช้ไม้ผูกทำเป็นพัง มีใบตาลสานเป็นปลา และเครื่องตกแต่งประกอบอื่นๆ อย่างสวยงาม อุปกรณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งคือสัญลักษณ์รูปหัวพญานาคและหางพญานาค ซึ่งชาวบ้านมีความเชื่อกันว่า ถ้านำรูปสัญลักษณ์ของพญานาคมารวมพิธีด้วย จะทำให้ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาลในช่วงของการทำนา โดยเมื่อชาวบ้านแต่ละหมู่บ้านทำธงของตนเสร็จแล้ว จะจัดขบวนแห่มาพร้อมกับกองผ้าป่า เพื่อมาทำบุญร่วมกันที่วัด

ไฮไลต์ของงานคือการแข่งขันยกรง ตัวแทนของแต่ละหมู่บ้านไม่จำกัดจำนวน จะร่วมแรงกันอย่างพร้อมเพรียง ช่วยกันยกรงขึ้นอย่างรวดเร็ว

พร้อมกัน ตรงได้ก แล้วจะที จะนำธง เป็นผ้าผืน ในงานต ธงจึงเป็น เปรียง ก ยังให้คว วันขึ้นปี อิกงา อ.หนอง หนองปรื สปป.ลาว ภูเขาได้ จึงทำให้ ปีนี้กำหนด ของงาน การประ (จัดเฉพาะ เป็นต้นไป การละเล่น

สงกรานต์ กาญจนบุรี

พร้อมกับส่งเสียงโห่ร้อง ธงของหมู่บ้านยกขึ้นตั้งตรงได้ก่อนถือเป็นผู้ชนะ ธงของหมู่บ้านที่ยกขึ้นแล้วจะทิ้งไว้ประมาณ 8 วัน หลังจากนั้นชาวบ้านจะนำธงผืนใหญ่ของแต่ละหมู่บ้านมาเย็บต่อกันเป็นผ้าผืนผืนใหญ่ แล้วนำไปถวายวัดเพื่อไว้ใช้ในงานต่างๆ ของวัดและชุมชนต่อไป ประเพณียกธงจึงเป็นประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมเพรียง ความสมัครสมานสามัคคีของชุมชน และยังให้ความสนุกสนานในวันสงกรานต์ซึ่งถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย

อีกงานคือ ประเพณีสงกรานต์แห่ปราสาทผึ้ง อ.หนองปรือ เกิดจากความเชื่อของบรรพบุรุษของชาวหนองปรือในอดีต ที่มีเชื้อสายมาจากชาวเวียงจันทน์ สปป.ลาว ซึ่งมีความเชื่อว่าการได้ถวายน้ำผึ้งเป็นพุทธบูชาจะได้อันสิริสิ่ง ตามที่กล่าวไว้ในพุทธประวัติ จึงทำให้เกิดประเพณีการตีผึ้งขึ้นในเดือนเมษายน ปีนี้กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 13-17 เมษายน ไฮไลต์ของงานได้แก่ การแห่ปราสาทผึ้งด้วยขบวนรถที่มีการประดับตกแต่งอย่างสวยงามของชุมชนต่างๆ (จัดเฉพาะวันที่ 17 เมษายน ตั้งแต่เวลา 15.00 น. เป็นต้นไป) การทำบุญตักบาตร และสรงน้ำพระที่วัด การละเล่นพื้นบ้าน การแสดงมหรสพ ดนตรี และ

การออกร้านจำหน่ายสินค้าต่างๆ จัดขึ้นที่วัดหนองปรือ อ.หนองปรือ

ส่วน สงกรานต์สามสายน้ำสนุกสุขล้าที่กาญจนบุรี วันที่ 17 เมษายน คือวันสุดท้ายของเทศกาลสงกรานต์ ที่ชาวเมืองกาญจนบุรีทั้งจังหวัดจะออกมาเล่นน้ำสงกรานต์พร้อมกันในทุกพื้นที่ ปีนี้ทางจังหวัดกาญจนบุรีได้ร่วมกับชุมชนและส่วนราชการต่างๆ จัดงานสงกรานต์สามสายน้ำสนุกสุขล้าที่กาญจนบุรีขึ้น โดยมีการจัดขบวนแห่สงกรานต์จากท้องถื่นต่างๆ มากกว่า 50 ขบวน เริ่มขบวนตั้งแต่สะพานข้ามแม่น้ำแควถึงบริเวณถนนหลักเมือง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมสรงน้ำพระ และรดน้ำขอพรผู้สูงอายุ ณ วัดไชยชุมพลชนะสงคราม การประกวดหุ่นน้อยสงกรานต์ สนุกกับร่ำว้ย้อนยุค และร่วมเล่นน้ำสงกรานต์ในอุโมงค์น้ำขนาดใหญ่ ซึ่งจัดขึ้นที่ถนนสองแคว ริมแม่น้ำเมือง อ.เมือง จ.กาญจนบุรี

จึงขอเชิญชวนนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชมงานเฉลิมฉลองวันมหาสงกรานต์ และสัมผัสกับสถานที่ท่องเที่ยวของดินแดนตะวันตก เมืองประวัติศาสตร์ ที่มีเสน่ห์เปี่ยมด้วยมนต์ขลังแห่งนี้

ปิยรัชต์ จงเจริญ